

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **Ing. V. F.**, zastoupen JUDr. Filipem Seifertem, MBA, advokátem, se sídlem Na Florenci 1332/23, Praha 1, proti žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**, se sídlem Na Popelce 16/2, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 13. 1. 2023, č.j. 14/2023-NBÚ/07-OP,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 13. 1. 2023, č.j. 14/2023-NBÚ/07-OP (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2022, č.j. 96768/2022-NBÚ/P (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž nebyl žalobci vydán doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, neboť žalobce nesplňuje podmínku spolehlivosti podle ustanovení § 81 odst. 1 písm. e) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 412/2005 Sb.“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.
- [2] V prvním žalobním bodu žalobce namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu a nesprávné právní posouzení. Namítal, že žalovaným zmiňovaná ovlivnitelnost žalobce, jakožto důvod pro nesplnění podmínky spolehlivosti dle ustanovení § 81 odst. 1 písm. e) zákona č. 412/2005 Sb., musí být konkretizována; žalobce by tak musel provádět jednání,

Shodu s prvopisem potvrzuje M. T., DiS.

kteřé by mohlo být nějak ovlivněné. Dle žalobce však takové posouzení ve správních rozhodnutích chybí. Konstatoval, že povahy obchodní činnosti společnosti, jejímž byl žalobce jednatelem (výroba a obchod), není myslitelná žádná ovlivnitelnost. Namítal, že žalovaný svůj postup dostatečně jasně neodůvodnil a že rozhodnutí nezaložil na řádně provedeném dokazování. Dle žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak necharakterizoval, v čem spatřuje podmínky spolehlivosti, a to ani obecně; namísto toho založil své rozhodnutí na zcela subjektivním hodnocení chování žalobce. V této souvislosti žalobce namítal, že neexistuje žádná norma, která by jakkoliv kvalifikovala společenskou přijatelnost; její hranice jsou proměnlivé a závislé na konkrétním společenském, pracovním a rodinném prostředí. Dle žalobce pak otázka, zda je osoba vydíratelná pro určité své chování, je otázkou ryze osobní a subjektivní, pročez nemůže být hodnocena správním orgánem, aniž by dotčená osoba měla možnost se k tomu blíže vyjádřit. Tím, že žalovaný označil získané informace o údajném závadovém chování žalobce za „Důvěrné“, tak žalobci znemožnil se s těmito informacemi seznámit a vyjádřit se k nim. Žalobce následně získané informace od zpravodajské služby zpochybnil s tím, že nejsou autentické a objektivní.

- [3] Ve druhém žalobním bodu žalobce namítal vady v postupu správního orgánu. Předně namítal, že nebyl zjištěn úplný a správný skutkový stav, který by odůvodňoval přijetí napadeného rozhodnutí. Dle žalobce žalovaný nijak nevysvětlil, proč bylo v řízení postupováno podle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb., které se týká vydání osvědčení pro stupeň „Přísně tajné“; byl tedy bez odůvodnění použit přísnější postup. Dále v tomto bodu žalobce namítal, že si není vědom žádného závadného jednání, které by bylo natolik závažného charakteru, že by zakládalo důvodnost hrozby jeho ovlivnění při výkonu činnosti jednatele předmětné společnosti a při její činnosti. Dle žalobce postupoval žalovaný dle své libovůle a v rozporu se zákonem, když nebyla splněna podmínka přiměřenosti účelu řízení (srov. ustanovení § 107 odst. 3 citovaného zákona). Pokud by žalovaný prováděl pouze standardní úkony stanovené zákonem pro řízení pro vydání osvědčení, tak by dle žalobce nebyly konstatovány negativní okolnosti, které vedly k vydání napadeného rozhodnutí.
- [4] Dále žalobce v tomto žalobním bodu uvedl, že dne 4. 5. 2022 proběhl osobní pohovor žalobce za účelem objasnění skutečností pro řádné zjištění stavu věci. Teprve až dne 27. 6. 2022 pak byla žalovanému doručena zpráva příslušné zpravodajské služby o výsledcích šetření, označená stupněm „Důvěrné“. Žalobce namítal, že pohovor byl učiněn před žalovaným předčasně, neboť jeho účelem je dle ustanovení § 105 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. objasnit či odstranit nejasnosti, rozpory apod. V daném případě byl však pohovor se žalobcem učiněn dříve, než žalovaný disponoval předmětnou zprávou zpravodajské služby, která byla podkladem negativního rozhodnutí. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 3. 2007, č.j. 7 As 9/2006-71, ze kterého vyplývá, že osobní pohovor, má-li plnit zákonem stanovený účel, musí být vykonán až poté, co má žalovaný k dispozici veškeré relevantní podklady, ze kterých při svém rozhodnutí vychází nebo plánuje vycházet.
- [5] Dále žalobce zpochybnil charakter výsledků šetření zpravodajské služby, když tato zpráva je označena jako „Důvěrná“, přičemž má obsahovat informace týkající se způsobu života žalobce. Z ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb. však vyplývá, že za utajovanou informaci klasifikovanou jako „Důvěrná“ je považována informace, jejíž vyžrazení může způsobit zájmům ČR prostou újmu. Dle žalobce žalovaný nijak nezdůvodnil, proč informace o způsobu života žalobce je považována za utajovanou, tj. s rizikem způsobení újmy ČR. Z ustanovení § 21 předmětného zákona zároveň vyplývá, že na informaci, která

naplňuje znaky utajované informace a je uvedena v seznamu utajovaných informací, musí původce vyznačit svůj název, stupeň jejího utajení, evidenční označení, datum vzniku. Z předmětné zprávy však mimo jiné nevyplývá, kdo je původcem utajované informace. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 12. 1. 2023, č.j. 10 As 241/2021-26, dle kterého musí být přezkoumatelným způsobem vysvětleno, proč určitá informace naplňuje zákonné znaky utajované informace. V souvislosti se závěry NSS pak z napadeného rozhodnutí nevyplývá, kdo zprávu zpravodajské služby označil stupněm utajení „Důvěrné“, ani o jakou zpravodajskou službu se jedná. Kromě toho pak absentuje postup, kdy k žádosti žalobce o sdělení informací z předmětné zprávy, aby se mohl vyjádřit, žalovaný měl požádat původce zprávy, zda je možné žalobce s ní seznámit či nikoli.

- [6] Žalobce v tomto žalobním bodu uzavřel, že závěr o tom, že okolnost dle ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb. je negativní okolností, musí vycházet z dostatečných skutkových zjištění, které pak ve svém souhrnu musí být přesvědčivým podkladem pro závěr správního orgánu. Těmto podmínkám však dle žalobce žalovaný nedostál. S odkazem na konstantní judikaturu NSS žalobce dodal, že podstatná je jen informační hodnota učiněných zjištění (hodnotit je třeba zejména jejich věrohodnost).
- [7] Ve třetím žalobním bodu žalobce namítal nepřezkoumatelnost a nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť toto neobsahuje dostatečné vysvětlení naplnění znaků negativní okolnosti vymezené v ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) předmětného zákona. Pouhé konstatování existence negativních okolností nepostačuje, neboť tyto musí být dále hodnoceny, tj. zda jejich existence, míra, kvantita a kvalita mají za následek zneužití výkonu citlivé činnosti. Žalovaný tak dle žalobce pochybil, když zjištěné negativní okolnosti neposuzoval postupem podle ustanovení § 84 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb. Žalovaný ani neuvedl, jakým způsobem mohl žalobce zneužít výkon citlivé činnosti, kterou je činnost společnosti INFLATECH s.r.o., neboť činnost jednatele je přísně regulována jak vnitřními předpisy a rozhodnutími valné hromady, tak zákony.
- [8] Ve shrnutí žaloby žalobce uvedl, že uvedené nedostatky v postupu žalovaného nemůže zhojit ani skutečnost, že nevyvážené postavení účastníka v bezpečnostním řízení ve prospěch ochrany utajovaných informací je kompenzováno v soudním řízení, kdy nezávislý soud přezkoumá napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů. V této souvislosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2020, č.j. 2 Azs 259/2018. Zdůraznil, že se nedomáhá zveřejnění postupů, zdrojů či identifikace zpracovatelů závěrů o výsledcích šetření prováděných v rámci bezpečnostního řízení, ale požaduje toliko, aby byl seznámen s obsahem těchto informací, když se dle sdělení žalovaného jedná o informace z oblasti jeho soukromého života. Rozhodnutím žalovaného tak bylo dle žalobce porušeno jeho právo na spravedlivý proces a omezen právo na rovnost před zákonem.
- [9] Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud zrušil jak žalobou napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí prvostupňové.
- [10] Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě navrhoval její zamítnutí. K námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalovaný uvedl, že vycházel z utajovaného výsledku šetření zpravodajské služby ze dne 27. 6. 2022, č.j. D558/2022-NBÚ/P, který poskytuje ucelený a detailní obraz o chování žalobce, z něhož bylo možno učinit závěr o existenci negativních okolností. Dle žalovaného tak výsledek šetření naplňuje požadavky soudní judikatury.

- [11] K námitce týkající se nekonkrétnosti napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že bezpečnostní řízení je řízením *sui generis*, při němž může dojít k zákonnému omezení procesních práv účastníka řízení ve prospěch utajovaných informací (srov. judikaturu NSS a Evropského soudu pro lidská práva). Uvedl, že k podkladovým materiálům má přístup až soud v rámci soudního přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, čímž je zajištěna nezávislá soudní kontrola. Dále žalovaný odkázal na „Vyhodnocení bezpečnostního řízení“ (č.j. D820/2022-NBÚ/P, položka č. 7 ve spisu Z0008673/UI-133), které obsahuje podrobné a úplné vyhodnocení podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí, včetně konkrétních úvah týkajících se možné ovlivnitelnosti a vydíratelnosti žalobce.
- [12] K námitce, že z povahy obchodní činnosti, kterou vykonává společnost INFLATECH (výroba a prodej výrobků vojenského taktického charakteru), není myslitelná žádná ovlivnitelnost, žalovaný uvedl, že platnost vydaného dokladu není spjata pouze s výkonem citlivé činnosti uvedené v žádosti, ale držitel dokladu může v průběhu jeho platnosti (5 let) vykonávat různé citlivé činnosti, aniž by žádal o vydání nového dokladu. Dle žalovaného konkrétní povaha citlivé činnosti uvedené v žádosti není z pohledu spolehlivosti účastníků řízení relevantní.
- [13] K námitce žalobce, že jen on sám může posoudit, zda je vydíratelný, neboť se jedná o subjektivní otázku, jejíž hodnocení žalovanému nepřisluší, žalovaný uvedl, že pojem vydíratelnosti znamená, že vzhledem ke shledanému závadovému jednání a dalším souvisejícím okolnostem by žalobce mohl být více citlivý na nátlak a vydírání, než kdyby předmětné chování neexistovalo. Žalovaný zdůraznil, že bezpečnostní řízení je ovládáno zásadou „*v pochybnostech v neprospěch*“, tj. vychází z principu vyloučení jakýchkoliv pochybností o (bezpečnostní) spolehlivosti té které fyzické osoby a bezpečnostní riziko (negativní okolnost) tak vychází z konstrukce možnosti, resp. významné pravděpodobnosti hrozícího nebezpečí, nikoliv z toho, že už se tak stalo (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 1. 2009, č.j. 5 As 44/2006, ze dne 25. 11. 2011, č.j. 7 As 31/2011 a ze dne 30. 1. 2013, č.j. 3 As 4/2012, či nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 7. 2006, sp.zn. I.ÚS 655/05).
- [14] K námitce žalobce, že mu není známo, kdo ověřuje informace získané zpravodajskou službou, žalovaný odkázal na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 3. 2015, č.j. 4 As 1/2015. Utajovaný výsledek šetření zpravodajské služby je dle žalovaného dostatečně konkrétní, je z něj patrné, jakým způsobem byly informace získány, a o jaká konkrétní skutková zjištění se opírá.
- [15] K námitce, že v řízení svévolně prováděl úkony podle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb., žalovaný uvedl, že dne 26. 8. 2021 obdržel od jiného orgánu státu kopii zprávy ke společnosti INFLATECH ze dne 9. 10. 2019 (evidována pod č.j. D733/2021-NBÚ/P jako položka č. 1 spisu), která obsahovala informace, které žalovaný vyhodnotil jako potenciálně rizikové, avšak ne dostatečné pro zjištění skutečného stavu věci. Vzhledem k povaze poskytnutých informací bylo nezbytné provést šetření dle ustanovení § 109 odst. 2 a § 107 odst. 3 předmětného zákona. Jelikož tyto úkony lze provádět pouze se souhlasem účastníka řízení, tak žalovaný dne 30. 8. 2021 zaslal žalobci přípis, v němž mu sdělil, že informace získané úkony v bezpečnostním řízení dle ustanovení § 109 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. nepostačují pro zjištění úplného stavu věci v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí, a proto jej požádal o udělení písemného souhlasu s provedením dalších úkonů v bezpečnostním řízení dle ustanovení § 107 odst. 3 zákona. Dne 31. 8. 2021 žalobce předmětný souhlas udělil, a proto se žalovaný následně obrátil na příslušnou zpravodajskou službu se žádostí o šetření dle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. Výsledek

šetření mu pak byl doručen dne 27. 6. 2022, pod č.j. D558/2022-NBÚ-P. Žalovaný uvedl, že skutečnost, že výsledek šetření nepotvrdil původně sledovanou linii ověřování, ale obsahoval informace o rizicích ve zcela jiné oblasti žalobcova života, nelze přičítat k tíži žalovanému.

- [16] K námitce týkající se předčasnosti provedeného pohovoru žalovaný uvedl, že povinnost provádět pohovor neplatí v každém bezpečnostním řízení, pokud jej není třeba ke zjištění skutečného stavu věci. Je pravdou, že výsledek šetření žalovaný obdržel až několik týdnů po uskutečnění pohovoru, nicméně informace týkající se rizikového chování žalobce v soukromém životě jsou velice podrobné, a proto je nebylo třeba dále objasňovat či doplňovat. Dále zdůraznil, že zákon v ustanovení § 105 odst. 7 zakazuje v průběhu pohovoru sdělovat utajované informace; žalobce by tak stejně neměl možnost se s utajovaným výsledkem šetření seznámit či se k němu vyjádřit. V této souvislosti odkazovaný rozsudek NSS žalovaný odmítl jako nepřiléhavý, neboť ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 148/1998 Sb., ke kterému se tento rozsudek vztahuje, skutečně stanovilo právo navrhované osoby seznámit se s konkrétními zjištěnými skutečnostmi; zákon č. 412/2005 Sb. však již toto právo účastníkům řízení nepřiznává.
- [17] K námitce žalobce, že informace o jeho soukromém životě nemohou být utajovanou informací, žalovaný uvedl, že výsledek šetření je utajován nikoli z důvodů na straně žalobce, ale z důvodů na straně poskytující zpravodajské služby. K námitce, že napadené rozhodnutí ve smyslu rozsudku NSS č.j. 10 As 241/2021-26, neobsahuje přezkoumatelné vysvětlení, proč je výsledek šetření utajovanou informací, ani informaci o konkrétním původci, žalovaný uvedl, že žalobcem citovaný judikát NSS se týká pouze řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, nikoli bezpečnostního řízení. Uvedl, že zákon č. 412/2005 Sb. žalovanému v bezpečnostním řízení neukládá povinnost vysvětlovat u všech utajovaných informací, z jakého důvodu naplňují zákonné znaky utajované informace, či uvádět jejich konkrétní původce – ustanovení § 122 odst. 3 zákona ukládá žalovanému povinnost uvést odkaz na utajované podklady a sdělit jejich stupeň utajení.
- [18] K námitce, že žalovaný neoslovil původce výsledku šetření s žádostí o vyjádření, zda je možné žalobce s tímto dokumentem seznámit či nikoli, žalovaný uvedl, že z ustanovení zákona č. 412/2005 Sb. vyplývá, že v bezpečnostním řízení žalovaný není žádným způsobem oprávněn účastníky řízení s utajovanými informacemi seznámit či jim sdělovat jejich obsah. S žádostí o vyjádření však žalovaný oslovil všechny původce utajovaných podkladových materiálů před vypracováním vyjádření k žalobě. Uvedl, že všichni tito původci potvrdili důvodnost stanovených stupňů utajení (Vyhrazené a Důvěrné).
- [19] K námitce, že v napadeném rozhodnutí nebylo charakterizováno bezpečnostní riziko, které má žalobce představovat, žalovaný uvedl, že u žalobce nezjišťoval výskyt bezpečnostních rizik, neboť rozhodoval na základě žádosti o vydání dokladu fyzické osoby, tj. zjišťoval výskyt negativních okolností.
- [20] Žalovaný se rovněž neztotožnil s námitkou žalobce ohledně nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Uvedl, že závadové chování žalobce podřadil pod příslušnou skutkovou podstatu negativní okolnosti podle ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb., když konstatoval, že závadové chování žalobce má vliv na jeho ovlivnitelnost (nikoli ve smyslu vlastnosti, ale ve smyslu možné vydíratelnosti jeho osoby) a rovněž na jeho důvěryhodnost (zveřejnění závadového chování žalobce by vedlo k jeho diskreditaci, která

by opět mohla být využita třetími osobami). Rovněž bylo provedeno hodnocení zjištěné negativní okolnosti dle hledisek uvedených v ustanovení § 84 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb.

- [21] Při ústním jednání před soudem konaném dne 11. 4. 2024 setrvali účastníci řízení na svých dříve uplatněných argumentech.
- [22] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [23] Dne 23. 7. 2021 požádal žalobce podle ustanovení § 99 zákona č. 412/2005 Sb. o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby pro výkon citlivé činnosti dle zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů.
- [24] Dne 26. 8. 2021 byla žalovanému doručena od jiného orgánu státu kopie zprávy ke společnosti INFLATECH s.r.o. ze dne 9. 10. 2019, obsahující informace označené stupněm utajení Důvěrné. Dne 30. 8. 2021 zaslal žalovaný žalobci žádost o souhlas dle ustanovení § 109 odst. 2 zákona č. 412/2005 Sb., kterou odůvodnil tím, že informace získané v bezpečnostním řízení podle ustanovení § 109 odst. 1 téhož zákona nepostačují pro zjištění úplného stavu věci nezbytného pro rozhodnutí, a proto je třeba – se souhlasem účastníka řízení (žalobce) – provést úkony podle ustanovení § 107 odst. 3 téhož zákona. Dne 1. 9. 2021 zaslal žalobce žalovanému předmětný souhlas.
- [25] Dne 4. 5. 2022 byl proveden podle ustanovení § 105 zákona č. 412/2005 Sb. pohovor se žalobcem. Dne 27. 6. 2022 pak byla žalovanému doručena zpráva příslušné zpravodajské služby o výsledcích šetření dle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. (evidována pod č.j. D558/2022-NBÚ/P), označená stupněm utajení Důvěrné.
- [26] Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 10. 10. 2022, č.j. 96768/2022-NBÚ/P, bylo rozhodnuto tak, že se Doklad o bezpečnostní způsobilosti nevydává, neboť žadatel o vydání dokladu nesplňuje podmínku spolehlivosti podle ustanovení § 81 odst. 1 písm. e) zákona č. 412/2005 Sb.
- [27] V odůvodnění tohoto rozhodnutí správní orgán I. stupně odkázal na obdrženou zprávu zpravodajské služby o výsledcích jejího šetření podle ustanovení § 170 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb., evidovanou pod č.j. D588/2022-NBÚ/P. V obecné rovině sdělil, že zde obsažené informace se týkají mimopracovních aktivit žalobce a že tyto vedly ke shledání přítomnosti negativní okolnosti u žalobce podle ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) předmětného zákona, tj. chování, které může vést ke zneužití výkonu citlivé činnosti. Toto chování má vliv také na jeho ovlivnitelnost, avšak nikoli ve smyslu vlastnosti, ale ve smyslu vydíratelnosti žalobce. Stejně tak má toto chování žalobce dle správního orgánu vliv na jeho důvěryhodnost ve smyslu diskreditace jeho osoby, která by mohla být využita třetími osobami. Dále odkázal na ustanovení § 122 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. s tím, že nemůže uvést bližší informace o konkrétním chování žalobce, neboť by byl závažným způsobem ohrožen zájem příslušné zpravodajské služby, potažmo ČR, na ochraně postoupených informací. Toto záměrné omezení práv účastníků řízení, které je specifikem bezpečnostního řízení, ve prospěch ochrany utajovaných informací je následně vyváženo možností soudního přezkumu a vydání rozhodnutí nezávislým soudem, který v průběhu řízení zkoumá napadené rozhodnutí i nad rámec žalobních námitek účastníka řízení a má možnost seznámit se s celým spisovým materiálem, včetně utajovaných zpráv, a posoudit jejich věrohodnost, přesvědčivost a relevanci ve vztahu k bezpečnostnímu riziku, resp. v tomto případě k negativní okolnosti, stejně jako činí žalovaný v bezpečnostním řízení. V této souvislosti

žalovaný uvedl, že zpráva příslušné zpravodajské služby je dostatečně konkrétní, je z ní patrné, jakým způsobem byly informace získány a o jaká (a jak věrohodná) konkrétní skutková zjištění se opírá, jak požaduje NSS ve své judikatuře. Tato zpráva dostatečně určitě a srozumitelně popisuje chování žalobce, které může vést ke zneužití výkonu citlivé činnosti. Dále žalovaný uvedl, že jednání žalobce hodnotil optikou ustanovení § 84 odst. 4 a 5 zákona č. 412/2005 Sb., přičemž konstatoval, že žalobce se popsaného jednání dopouštěl dlouhodobě, opakovaně a v nedávné době. Nadto charakter chování žalobce dle žalovaného vybočuje z obecně společensky přijatelných norem, což zvyšuje míru ovlivnitelnosti a nedůvěryhodnosti žalobce. Dále žalovaný shledal, že existuje přímá vazba mezi chováním žalobce a možností zneužití výkonu citlivé činnosti, která zakládá jeho vydíratelnost ve vztahu k této činnosti. Vzhledem k povaze jednání žalobce a z něj vyplývající vydíratelnosti žalovaný nespatořoval v osobě žalobce záruku, že při výkonu citlivé činnosti bude postupovat zodpovědně a svědomitě, bude dodržovat veškeré zákonem stanovené povinnosti, nebude sledovat pouze svůj zájem a osobní profit a nedopustí se zneužití ve vlastní prospěch či ve prospěch třetí strany.

[28] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 25. 10. 2022 rozklad, ve kterém uváděl obdobné námitky a argumenty jako v podané žalobě.

[29] Žalobou napadeným rozhodnutím ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 13. 1. 2023, č.j. 14/2023-NBÚ/07-OP, byl rozklad žalobce zamítnut a prvostupňového rozhodnutí bylo potvrzeno.

[30] V odůvodnění tohoto rozhodnutí ředitel Národního bezpečnostního úřadu uvedl, že utajovaný podkladový materiál poskytuje konkrétní a podrobný popis chování žalobce v soukromém životě, které správní orgán I. stupně příléhavě charakterizoval jako vybočující z obecně společensky přijatelných norem. Dále se ztotožnil s hodnocením správního orgánu I. stupně, že závadové jednání žalobce má vliv na jeho ovlivnitelnost a důvěryhodnost, a že se žalobce tohoto jednání dopouštěl opakovaně, dlouhodobě a v nedávné době. Předloženou zprávu zpravodajské služby vyhodnotil jako konkrétní, detailní a ucelený popis žalobcova jednání.

[31] K rozkladovým námitkám ředitel Národního bezpečnostního úřadu uvedl, že žalobce požádal o vydání dokladu za účelem výkonu citlivé činnosti v podobě provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem [srov. ustanovení § 5 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 38/1994 Sb.“)]. Společnost INFLATECH tak vykonává citlivou činnost. Zdůraznil, že konkrétní důvody nevydání dokladu nemohl správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvést, neboť by porušil ochranu utajovaných informací. Nepřisvědčil ani námitce, že zjištěné závadové chování nebylo vyhodnoceno podle hledisek uvedených v ustanovení § 84 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb. Ztotožnil se se žalobcem, že hranice společensky přijatelného chování nejsou ostré, nicméně charakter zjištěného jednání žalobce tyto normy zjevně přesahuje, a to takovým způsobem, že nelze přisvědčit jeho tvrzení, že se jedná o subjektivní hodnocení žalovaného bez jakékoliv relevance. K námitce, že tvrzená ovlivnitelnost a vydíratelnost jeho osoby je reálně nulová, ředitel uvedl, že vliv závadového chování na ovlivnitelnost žalobce ve smyslu jeho vydíratelnosti byl podkladovým materiálem spolehlivě prokázán.

[32] K žádosti žalobce o odtajnění relevantní zprávy zpravodajské služby uvedl, že toto (slovy zákona č. 412/2015 Sb. „zrušení stupně utajení“) není v kompetenci žalovaného, neboť ten

je ze zákona povinen utajované informace v bezpečnostním řízení chránit, avšak nemá žádné zákonné zmocnění k tomu, aby obsah utajovaných informací či jejich stupeň utajení jakkoli posuzoval, resp. přehodnocoval, a následně rozhodoval, zda lze s takovou informací účastníka řízení seznámit či nikoli.

- [33] Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
- [34] Předmětem soudního přezkumu v nyní projednávané věci je rozhodnutí žalovaného, jímž žalobci nebyl k jeho žádosti vydán doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, neboť žalobce nesplňuje podmínku spolehlivosti podle ustanovení § 81 odst. 1 písm. e) zákona č. 412/2005 Sb.
- [35] Podle ustanovení § 80 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb.: *„Citlivou činností se rozumí činnost stanovená tímto zákonem (§ 88) nebo zvláštním právním předpisem, jejímž zneužitím by mohlo dojít k ohrožení zájmu České republiky.“*
- [36] Podle ustanovení § 2 písm. b) téhož zákona: *„Pro účely tohoto zákona se rozumí zájmem České republiky zachování její ústavnosti, svrchovanosti a územní celistvosti, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, mezinárodních závazků a obrany, ochrana ekonomiky a ochrana života nebo zdraví fyzických osob.“*
- [37] Podle ustanovení § 80 odst. 2 téhož zákona: *„Citlivou činnost může vykonávat fyzická osoba, která je bezpečnostně způsobilá nebo která je držitelem platného osvědčení fyzické osoby.“*
- [38] Podle ustanovení § 80 odst. 3 téhož zákona: *„Bezpečnostně způsobilá je osoba, která je držitelem platného dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby (dále jen "doklad").“*
- [39] Podle ustanovení § 81 odst. 1 téhož zákona: *„Doklad Úřad vydá fyzické osobě, která a) je plně svéprávná, b) dosáhla alespoň 18 let věku, c) je bezúhonná, d) je osobnostně způsobilá a e) je spolehlivá.“*
- [40] Podle ustanovení § 84 odst. 1 téhož zákona: *„Podmínku spolehlivosti splňuje fyzická osoba, u níž nebyla zjištěna negativní okolnost.“*
- [41] Podle ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) téhož zákona: *„Za negativní okolnost lze též považovat chování, ovlivnitelnost nebo nedůvěryhodnost fyzické osoby, která může vést ke zneužití výkonu citlivé činnosti.“*
- [42] Podle ustanovení § 84 odst. 4 téhož zákona: *„Negativní okolnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 se zjišťují za období 10 let zpětně od podání žádosti podle § 99, nebo za období od 15 let věku podle toho, které z nich je kratší.“*
- [43] Podle ustanovení § 84 odst. 5 téhož zákona: *„Při posuzování, zda okolnost podle odstavce 3 je negativní okolností, se přiblíží k tomu, do jaké míry může ovlivnit výkon citlivé činnosti, k době jejího výskytu, k jejímu rozsahu a charakteru a k chování fyzické osoby v období uvedeném v odstavci 4.“*
- [44] Podle ustanovení § 89 odst. 7 téhož zákona: *„Účastník řízení a jeho zástupce mají před vydáním rozhodnutí právo nahlížet do bezpečnostního svazku a činit si z něj výpisy, s výjimkou té části bezpečnostního svazku (§ 124), která obsahuje utajovanou informaci.“*

- [45] Podle ustanovení § 105 odst. 1 téhož zákona: „Vyskytnou-li se v průběhu řízení skutečnosti, které je třeba objasnit pro zjištění skutečného stavu věci, provede Úřad s účastníkem řízení pohovor; s účastníkem řízení, který žádá o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Přísně tajné, provede Úřad pohovor vždy.“
- [46] Podle ustanovení § 105 odst. 7 téhož zákona: „Při pohovoru nesmějí být sdělovány utajované informace.“
- [47] Podle ustanovení § 107 odst. 3 téhož zákona: „V řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Přísně tajné Úřad provede úkony podle odstavce 2 a dále požádá příslušnou zpravodajskou službu o šetření k výskytu bezpečnostních rizik v prostředí, v němž se účastník řízení pohybuje.“
- [48] Podle ustanovení § 109 téhož zákona: „(1) V řízení o žádosti o doklad si Úřad vyžádá potřebné informace od příslušného orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, pokud s nimi nakládají.
(2) Pokud informace získané podle odstavce 1 nepostačují pro zjištění úplného stavu věci, lze je ověřit nebo doplnit provedením dalších nezbytných úkonů podle § 107, přiměřených účelu řízení; v těchto případech si Úřad vyžádá písemný souhlas účastníka řízení a upozorní jej na právní následky, jestliže Úřad písemný souhlas neobdrží [§ 113 odst. 1 písm. e)]. (...)“
- [49] Podle ustanovení § 122 odst. 3 téhož zákona: „V odůvodnění se uvedou důvody vydání rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení a při použití právních předpisů. Jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi.“
- [50] Podle ustanovení § 8 písm. a) zákona č. 38/1994 Sb.: „Za citlivou činnost podle zvláštního zákona se považuje výkon funkce člena statutárního orgánu právnické osoby, která provádí obchod s vojenským materiálem.“
- [51] V prvním žalobním bodu žalobce namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu a nesprávné právní posouzení, jelikož žalovaný nijak nekonkretizoval ovlivnitelnost žalobce, jakožto důvod pro nesplnění podmínky spolehlivosti podle ustanovení § 81 odst. 1 písm. e) zákona č. 412/2005 Sb.
- [52] Soud předně uvádí, že ustanovení § 89 odst. 7 a § 122 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. zásadně limitují žalovaného v tom, nakolik se může v odůvodnění rozhodnutí otevřeně vyjadřovat k těm skutečnostem, které jsou důvodem vydání rozhodnutí, avšak jsou zároveň utajovanými informacemi. Pokud bylo konkrétní závadové jednání žalobce popsáno ve zprávách zpravodajské služby, klasifikovaných stupněm utajení „Důvěrné“, nemohl je žalovaný v odůvodnění správního rozhodnutí uvést (viz rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2020, č.j. 8 As 38/2018-114). Jak NSS uvedl v jiném svém rozsudku ze dne 19. 7. 2018, č.j. 9 As 134/2017-42, bod 22: „Žalovaný nemohl postupovat jinak než stěžovateli utajované části bezpečnostního svazku neposkytnout. Jak již bylo uvedeno, žalovanému nepřísluší posuzovat stupeň utajení informace ani rozhodovat o tom, zda s ní lze účastníka seznámit.“
- [53] Ústavní soud v nálezu ze dne 6. 9. 2007, sp.zn. II. ÚS 377/04, uvedl, že „[n]ení jisté možné, aby byl Úřad pod záminkou absolutního zachování procesních práv účastníka nucen uvádět ve svých rozhodnutích skutečnosti, které by mohly ohrozit zájem státu, efektivitu práce zpravodajských služeb či policejních složek, anebo bezpečnost jejich agentů či třetích osob. O to

důsledněji je pak ale potřeba dbát na to, aby se těchto cílů nedosahovalo popřením principu právního státu či na úkor základních práv jednotlivce.“

[54] Soud dále uvádí, že potřeba zachovat utajovanou povahu informace podléhá po celou dobu v souladu s ustanovením § 133 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. soudní kontrole, neboť posléze soud rozhoduje o tom, zda jsou dány důvody, pro které trvá utajení informace či zda bude účastníku řízení zpřístupněna (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 1. 2009, č.j. 5 As 44/2006-74, či ze dne 15. 7. 2010, č.j. 9 As 9/2010-94).

[55] V rozsudku ze dne 25. 11. 2011, č.j. 7 As 31/2011-101, NSS uvedl: „v bezpečnostním řízení je nutno najít rovnováhu mezi dvěma legitimními, avšak navzájem protichůdnými zájmy – zájmem na zajištění spravedlivého procesu pro toho, jehož bezpečnostní způsobilost je zkoumána (čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod), a zájmem na utajení informací potřebných k ochraně veřejného zájmu. Této rovnováhy nelze dosáhnout bez účinné soudní kontroly. Proto musí mít soud v rámci soudního přezkumu přístup ke všem informacím, na základě nichž bylo rozhodnuto v bezpečnostním řízení. (...) Soud je v takovém případě ve zvýšené míře než při „běžném“ soudním řízení, v němž účastník má k dispozici stejné informace jako soud, garantem práva na spravedlivý proces (čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod), což vyžaduje i zvýšenou aktivitu soudu vůči postupu veřejné správy. Jen za splnění těchto podmínek může být přístup k informacím v nezbytných případech odepřen účastníkům řízení či dalším na řízení participujícím osobám (zástupcům účastníků, zúčastněným osobám aj.). (...) Účastník řízení nemůže efektivně namítat nezákonnost určitých zjištění, neví-li ani, co je jejich obsahem. V této specifické situaci to naopak musí být soud, který „supluje“ aktivitu účastníka řízení a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví být důležitými.“

[56] Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 20. 6. 2019, č.j. 1 As 51/2008-61, tak soud je „zárukou řádného a úplného přezkumu důvodů rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že neznalost důvodů negativního rozhodnutí stěžovatele omezuje, či mu dokonce znemožňuje, aby proti rozhodnutí účinně argumentoval, je soud povinen zkoumat postup a důvody rozhodnutí v úplnosti, tedy i nad rámec uplatněných žalobních bodů. Zjištěné skutečnosti musí ovšem i soud v odůvodnění svého rozhodnutí popsat jen v těch mezích, aby nepopřel smysl ochrany utajovaných skutečností. Hodnotit je však musí celistvě, důkladně a s velkou obezřetností.“

[57] Výše uvedený postup shledal Evropský soud pro lidská práva ve věci *R. proti České republice*, rozsudek Velkého senátu ze dne 26. 11. 2015, č. 35289/11, jako vyhovující požadavkům plynoucím z čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[58] V nyní projednávaném případě se tak Městský soud v Praze důkladně seznámil s obsahem neutajované i utajované části spisu, včetně výsledku šetření zpravodajské služby ze dne 27. 6. 2022, č.j. D558/2022-NBÚ/P a „Vyhodnocení bezpečnostního řízení“, vedeného pod č.j. D820/2022-NBÚ/P, a v souladu s judikaturou posoudil relevanci a přesvědčivost zpravodajské informace, neboť „byť jde o podkladové akty, nemohou být zprávy zpravodajských služeb pouze vyjádřením názoru jejich zpracovatele, bez patřičného skutkového podkladu zachyceného ve spise a soudem ověřitelného. Žalovaný i správní soudy musí mít možnost zhodnotit věrohodnost a přesvědčivost zpravodajské informace a její relevanci ve vztahu k bezpečnostnímu řízení“ (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 3. 2016, č.j. 4 As 1/2015-40, a v něm citované rozsudky – např. rozsudek ze dne 25. 11. 2011, č.j. 7 As 31/2011-101 či rozsudek ze dne 21. 12. 2011, č.j. 7 As 117/2012-28).

- [59] Soud uzavírá, že zpráva o výsledku šetření zpravodajské služby obsahuje konkrétní, ucelené, podrobné informace týkající se chování a způsobu života žalobce, které umožňují přezkoumat relevanci těchto zjištění ve vztahu k bezpečnostní spolehlivosti žalobce. Tyto informace zcela odůvodňují závěr žalovaného o zjištění negativní okolnosti dle ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb. spočívající v ovlivnitelnosti (vydíratelnosti) žalobce, pro kterou nelze žalobce ve smyslu ustanovení § 81 odst. 1 písm. e) téhož zákona považovat za spolehlivého, a proto nebylo možné vyhovět jeho žádosti o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti. Po pečlivém prostudování utajovaných informací tak soud dospěl k závěru, že tyto informace jsou jednak věrohodné a jednak jsou autentické a objektivní (pozn. soudu: tyto vlastnosti utajovaných informací žalobce zpochybňoval v podané žalobě), neboť poskytují ucelený a detailní obraz o (nikoliv jednorázovém) chování žalobce, pročez jsou tyto prosty jakýchkoliv subjektivních hodnotících výroků.
- [60] K námitce žalobce, že z povahy obchodní činnosti společnosti, jejímž byl žalobce jednatelem, není myslitelná žádná ovlivnitelnost, soud uvádí, že s touto námitkou se nemohl ztotožnit. Je tomu tak proto, že podle ustanovení § 80 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. ve spojení s ustanovením § 2 písm. b) téhož zákona a ve spojení s ustanovením § 8 písm. a) zákona č. 38/1994 Sb. je výkon funkce člena statutárního orgánu (v daném případě tedy jednatele) právnické osoby, která provádí obchod s vojenským materiálem, což společnost INFLATECH naplňuje, považován za citlivou činnost. Takovou činnost pak může vykonávat v souladu s ustanovením § 80 odst. 2 zákona č. 412/2005 Sb. pouze taková fyzická osoba, která je bezpečnostně způsobilá nebo která je držitelem platného osvědčení fyzické osoby. Jakkoliv tedy důvody, na nichž je vystaveno rozhodnutí žalovaného o zjištění negativní okolnosti (ovlivnitelnost, resp. vydíratelnost žalobce), která způsobuje nespolehlivost žalobce, byly zjištěny toliko na základě chování žalobce v jeho osobním, nikoli pracovním životě a nikoli přímo ve vztahu ke společnosti INFLATECH, tak soud ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že konkrétní povaha citlivé činnosti uvedené v žádosti není z pohledu spolehlivosti účastníků řízení relevantní. Je tomu tak proto, že platnost vydaného dokladu není spjata pouze s výkonem citlivé činnosti uvedené v žádosti, ale držitel dokladu může v průběhu jeho platnosti (5 let) vykonávat různé další citlivé činnosti, aniž by žádal o vydání nového dokladu. Skutečnosti zjištěné na základě utajovaných informací jdou jednoznačně k tíži žalobce, a proto je dle soudu třeba osobu žalobce (ve vztahu ke všem potenciálně citlivým činnostem, nejen ve vztahu k citlivé činnosti vykonávané společností INFLATECH) hodnotit jako ovlivnitelnou, a tedy nespolehlivou z pohledu relevantních ustanovení zákona č. 412/2005 Sb.
- [61] Co se týče námitky, že neexistuje žádná norma, která by jakkoliv kvalifikovala společenskou přijatelnost či podmínky spolehlivosti, soud uvádí, že se obecně ztotožnil s argumentací žalobce, že hranice společenských norem jsou proměnlivé a závislé na konkrétním společenském, pracovním a rodinném prostředí. Zároveň samozřejmě platí, že *„každý (občan) může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“* (čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Po prostudování utajovaných informací však soud dospěl ve shodě se správními orgány k závěru, že chování, kterého se žalobce dopouštěl dlouhodobě, opakovaně a v nedávné době, tyto v současné době rozvolněné společenské normy, ještě překračuje. Ale především je žalobcovo chování takového charakteru, že z něj lze vyvodit dopad na žalobcovu ovlivnitelnost (vydíratelnost), a tím pádem na jeho spolehlivost.

- [62] Konečně k námitce, že žalovaný nijak nedefinoval podmínky spolehlivosti, soud uvádí, že vždy záleží na kontextu (na době, situaci, povaze jednajícího a mnoha dalších okolnostech, zákonem jen obtížně definovatelných). Pojem „/ze“ v ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb. zákonodárce správnímu orgánu vymezil prostor pro správní úvahu založenou na okolnostech každého jednotlivého případu. Správní orgány, ani správní soudy, pak nejsou povinny zákonnou úpravu konkretizovat vodítky pro budoucí jednání žadatele.
- [63] K pojmu vydíratelnost soud považuje za vhodné doplnit, že tento znamená, že vzhledem ke zjištěnému chování by žalobce mohl být více citlivý na nátlak, než kdyby se takového jednání nedopouštěl. V této souvislosti pak soud ještě dodává, že rozhodnutí žalovaného je z logiky věci postaveno na určité významné pravděpodobnosti toho, že ovlivnitelnost žalobce bude mít vliv na výkon citlivé činnosti. Pojem ovlivnitelnosti (vydíratelnosti) je tak nutno vykládat tak, že shromážděné podklady se vyhodnocují ve vztahu k eventuelní možnosti zneužití výkonu citlivé činnosti (srov. např. rozsudky NSS ze dne 30. 1. 2009, č.j. 5 As 44/2006-74, ze dne 25. 11. 2011, č.j. 7 As 31/2011-101 či ze dne 30. 1. 2013, č.j. 3 As 4/2012-40).
- [64] Soud se tak neztotožnil ani s námitkou žalobce, že otázka, zda je osoba vydíratelná pro určité své chování, je otázkou ryze osobní a subjektivní, a proto nemůže být posuzována správním orgánem. S ohledem na to, že vydíratelnost, ve smyslu citlivosti na nátlak a vydírání, je nedílnou součástí pojmu „ovlivnitelnost“, která může být žalovaným vyhodnocena jako negativní okolnost na straně žadatele o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti a která následně způsobuje závěr o nespolehlivosti žadatele ve smyslu ustanovení § 81 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb., je logické, že správní orgány tyto skutečnosti z osobního života žalobce hodnotí.
- [65] Námitky uvedené v prvním žalobním bodu tak soud neshledal důvodnými.
- [66] Ve druhém žalobním bodu žalobce uplatnil několik námitek týkajících se vad v postupu správního orgánu. K námitce, že nebyl zjištěn úplný a správný skutkový stav, který by odůvodňoval přijetí napadeného rozhodnutí, soud odkazuje na vypořádání prvního žalobního bodu, kde dospěl k závěru, že skutečnosti zjištěné z utajovaných informací zcela odůvodňují závěr žalovaného o zjištění negativní okolnosti dle ustanovení § 84 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb. spočívající v ovlivnitelnosti (vydíratelnosti) žalobce, pro kterou nelze žalobce ve smyslu ustanovení § 81 odst. 1 písm. e) téhož zákona považovat za spolehlivého, a proto nebylo možné vyhovět jeho žádosti o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti. Soud zároveň nedospěl k závěru, že by skutkový stav nebyl zjištěn řádně a dostatečně.
- [67] Žalobce dále namítal, že žalovaný nijak nevysvětlil, proč bylo v řízení postupováno podle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. Soud nejprve uvádí, že v postupu žalovaného nevysledoval znaky svévole, jak namítal žalobce. Žalovaný dle soudu dostatečně osvětlil, proč bylo vzhledem k povaze poskytnutých informací ve vztahu ke společnosti INFLATECH (srov. zprávu ze dne 9. 10. 2019, evidovanou pod č.j. D733/2021-NBÚ-P) nezbytné provést šetření dle ustanovení § 109 odst. 2 a § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. Ustanovení § 109 odst. 2 zákona č. 412/2005 Sb. zakotvuje výslovnou možnost provést další nezbytné úkony podle ustanovení § 107 (tedy úkony jinak prováděné zásadně v řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „Přísně tajné“), a to za situace kdy, informace získané podle ustanovení § 109 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. nepostačují pro zjištění úplného stavu věci. Zároveň ustanovení § 109 odst. 2 předmětného zákona stanoví,

že tyto další úkony musí být „nezbytné“, „*přiměřené účelu řízení*“ a rovněž že je žalovaný povinen vyžádat si od účastníka řízení písemný souhlas.

[68] K posledně uvedené podmínce soud uvádí, že tato byla splněna, neboť dne 30. 8. 2021 zaslal žalovaný žalobci přípis, v němž mu sdělil, že informace získané úkony v bezpečnostním řízení dle ustanovení § 109 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. nepostačují pro zjištění úplného stavu věci v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí, a proto jej požádal o udělení písemného souhlasu s provedením dalších úkonů v bezpečnostním řízení dle ustanovení § 107 odst. 3 zákona. Dne 31. 8. 2021 pak žalobce předmětný souhlas udělil, a proto se žalovaný následně obrátil na příslušnou zpravodajskou službu se žádostí o šetření dle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb., jehož výsledek mu byl doručen dne 27. 6. 2022, pod č.j. D558/2022-NBÚ-P.

[69] K podmínkám „nezbytnosti“ a „*přiměřenosti účelu řízení*“, které spolu úzce souvisí a jejichž naplnění žalobce zpochybňoval v podané žalobě, soud uvádí, že sám žalovaný uznal, že výsledek šetření nepotvrdil původně sledovanou linii ověřování (pozn. soudu: ve vztahu k činnosti společnosti INFLATECH), ale obsahoval informace o rizicích v oblasti žalobcova osobního života. Soud však nedospěl k závěru, že by v důsledku tohoto postupu bylo nutné dospět k závěru, že by úkony podle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. byly nepřiměřené účelu řízení. Tuto přiměřenost totiž nelze posuzovat podle výsledku těchto úkonů, ale podle toho, zda tyto úkony jsou přiměřené tomu, co jimi žalovaný (v součinnosti s příslušnou zpravodajskou službou) chtěl ověřit nebo doplnit při zjišťování skutkového stavu věci. Předem totiž nelze vyhodnotit, jaké informace budou na základě úkonů dle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. získány. Jakkoli je logické, že žalobce postup podle ustanovení § 107 odst. 3 předmětného zákona zpochybnil až po tom, co na jeho základě byly vůči němu zjištěny tzv. negativní okolnosti, tak dle názoru soudu nelze jen na základě toho, že byly zjištěny negativní okolnosti, dovozovat nepřiměřenost tohoto postupu.

[70] K námitce, že si žalobce není vědom žádného závadného jednání, které by bylo natolik závažného charakteru, že by zakládalo důvodnost hrozby jeho ovlivnění při výkonu činnosti jednatele předmětné společnosti a při její činnosti, soud odkazuje na vypořádání prvního žalobního bodu, kde se již charakterem zjištěného závadného jednání žalobce zabýval.

[71] Žalobce dále namítal, že osobní pohovor za účelem objasnění skutečností pro řádné zjištění stavu věci byl proveden předčasně, neboť byl proveden dne 4. 5. 2022 a teprve dne 27. 6. 2022 byla žalovanému doručena zpráva příslušné zpravodajské služby o výsledcích šetření.

[72] K této námitce soud konstatuje, že pohovor prováděný s účastníkem řízení je důležitou součástí celého řízení. Dle ustanovení § 105 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb., provede žalovaný s účastníkem řízení pohovor, vyskytnou-li se v průběhu řízení skutečnosti, které je třeba objasnit pro zjištění skutečného stavu věci. Pokud by správní orgán neměl pochybnosti o skutkovém stavu, není třeba pohovor s účastníkem provádět (s výjimkou žadatele o osvědčení pro stupeň utajení „Přísně tajné“). Za situace, kdy zpráva příslušné zpravodajské služby o výsledcích šetření obsahovala zcela konkrétní a ucelený obraz o chování žalobce v jeho osobním životě, soud neshledal, že by se žalovaný dopustil pochybení, pokud žalobce s těmito zjištěními nekonfrontoval po obdržení zprávy od příslušné zpravodajské služby. Soud se ztotožnil se žalovaným, že informace týkající se rizikového chování žalobce v jeho soukromém životě jsou natolik podrobné, že je nebylo již třeba dále objasňovat či doplňovat v rámci pohovoru dle ustanovení § 105 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb.

- [73] Osobní pohovor konaný dne 4. 5. 2022 tak soud nevyhodnotil jako předčasný, neboť v jeho průběhu žalovaný u žalobce objasňoval skutečnosti zjištěné na základě zprávy ke společnosti INFLATECH ze dne 9. 10. 2019, evidované pod č.j. D733/2021-NBÚ-P, resp. kromě otázek na jeho osobní život a volný čas žalobci položil i otázky týkající se činnosti společnosti INFLATECH a činností, které žalobce pro tuto společnost vykonává. Je tak zřejmé, že záměrem tohoto pohovoru bylo objasnění skutečností v původní linii prověřování, která se týkala zejména činnosti společnosti INFLATECH.
- [74] K odkazu žalobce na rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2007, č.j. 7 As 9/2006-71, soud uvádí, že z tohoto rozsudku skutečně vyplývá, že osobní pohovor, má-li plnit zákonem stanovený účel, musí být vykonán až poté, co má žalovaný k dispozici veškeré relevantní podklady, ze kterých při svém rozhodnutí vychází nebo plánuje vycházet. Žalobce však pomíjí, že tyto závěry NSS vyslovil ve vztahu k předchozí úpravě bezpečnostního pohovoru v ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 148/1998 Sb. V současné době však zákon č. 412/2005 Sb. obsahuje ustanovení § 105 odst. 7, podle něhož při pohovoru nesmějí být sdělovány utajované informace. Žalobce by tak stejně neměl možnost se s utajovaným výsledkem šetření seznámit, příp. se k němu vyjádřit. Nelze pak pominout, že žalovaný se žalobce na jeho osobní život a volný čas dotazoval již při pohovoru konaném dne 4. 5. 2022, kdy žalobce uvedl, že volný čas tráví s dětmi nebo sportovními aktivitami a že nemá zkušenosti s omamnými a psychotropními látkami. K otázce, zda v jeho osobním životě existují nějaké skutečnosti, jejichž zveřejnění by pro něj bylo nepříjemné, zraňující či potencionálně diskreditující, žalobce uvedl: „*Asi ne.*“ Dle soudu by tak pohovor provedený po obdržení zprávy od zpravodajské služby (tj. po 27. 6. 2022) nemohl na závěrech žalovaného nic změnit, neboť žalobce se již k otázkám svého osobního života v řízení před žalovaným vyslovil, přičemž obdobnou argumentaci, s kterou se soud neztotožnil, uplatnil i v podané žalobě.
- [75] Žalobce dále namítal, že žalovaný nijak nezdůvodnil, proč je informace o způsobu jeho života považována za utajovanou, tj. s rizikem způsobení újmy ČR [srov. ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb.]. Soud k této námitce uvádí, že výsledek šetření je utajován nikoli z důvodů na straně žalobce, ale z důvodů na straně poskytující zpravodajské služby, když by nepochybně vyjádření metod její činnosti mohlo ČR způsobit újmu.
- [76] K námitce, že napadené rozhodnutí ve smyslu rozsudku NSS ze dne 12. 1. 2023, č.j. 10 As 241/2021-26, neobsahuje přezkoumatelné vysvětlení, proč je výsledek šetření utajovanou informací, ani informaci o konkrétním původci utajované informace (tj. informaci, kdo zprávu označil stupněm utajení „Důvěrné“, a o jakou zpravodajskou službu se jedná), soud uvádí, že v bodě [14] tohoto rozsudku NSS uvedl, že „*[m]ěstský soud má zajisté v obecné rovině pravdu, pokud dovodil, že v každém jednotlivém případě musí povinný subjekt posoudit, zda utajovaná informace je utajovaná ve smyslu § 7 informačního zákona a zda splňuje jednotlivé znaky legální definice utajované informace. V rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle § 7 informačního zákona musí být přezkoumatelným způsobem vysvětleno, proč určitá informace naplňuje znaky utajované informace (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 3. 2010, čj. 1 As 8/2010-65).*“ Následně se NSS zabýval situací, kdy žadatel v režimu zákona č. 106/1999 Sb. žádá o informace, které jsou označeny jako utajené, u subjektu, který není jejich původcem, a dospěl k závěru, že „*[o] tom, zda určitá informace je utajovaná, nemůže totiž rozhodnout subjekt odlišný od původce informace. Subjektu, který není původcem utajované informace, nepřísluší jakkoli posuzovat její obsah (resp. stupeň utajení) a následně rozhodovat, zda s ní lze žadatele seznámit. Je výhradně na původci informace, aby o jejím utajení rozhodl a v souladu s §*

21 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací vyznačil stupeň jejího utajení, popřípadě dle § 22 odst. 2 tohoto zákona stupeň utajení změnil či zrušil (rozsudek NSS ze dne 23. 4. 2015, čj. 3 As 188/2014-38). Je tedy výlučně na uvážení a odpovědnosti původce dané informace, zda informace, na kterou při jejím vzniku vyznačil příslušný stupeň utajení, zůstane utajovaná a jak dlouhou dobu si tuto vlastnost udrží.“

- [77] Již z výše uvedených citací je zřejmé, že NSS vyslovil své závěry k řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., nikoli k bezpečnostnímu řízení, neboť v daném případě se uplatní ustanovení § 122 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb., které žalovanému ukládá v odůvodnění rozhodnutí povinnost uvést pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Této povinnosti žalovaný v napadeném rozhodnutí dostál.
- [78] Co se týče odkazu žalobce na ustanovení § 21 zákona č. 412/2005 Sb. tak soud uvádí, že toto ustanovení je zařazeno v hlavě IV Administrativní bezpečnost v Části druhé zákona č. 412/2005 Sb. V odstavci 1 je stanovena povinnost označit informaci (myšleno hmotný nosič, na němž je informace zachycena), která splňuje znaky dle ustanovení § 4 (tzn. spočívající ve způsobilosti způsobit újmu nebo být nevýhodná pro zájmy ČR), předepsanými náležitostmi, kterými jsou název původce, stupeň jejího utajení, její evidenční označení a datum jejího vzniku. V daném případě žalovaný sice v napadeném rozhodnutí neuvedl, kdo je původcem utajované informace, neboť uvedl toliko, že se jedná o zpravodajskou službu, nicméně soud nedospěl k závěru, že se jedná o vadu napadeného rozhodnutí, jelikož původce utajované informace je dohledatelný v neveřejné části správního spisu, což soud ověřil.
- [79] K námitce, že žalovaný k žádosti žalobce o sdělení informací z předmětné zprávy, neoslovil původce zprávy s žádostí o vyjádření, zda je možné žalobce s touto zprávou seznámit či nikoli, soud opětovně připomíná, že v daném případě nebylo vedeno řízení dle zákona č. 106/1999 Sb., v rámci kterého by žalobce požadoval po žalovaném (nebo po jiném povinném subjektu ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.) utajovanou informaci, jejímž původcem by byl jiný subjekt, než povinný subjekt. Za takové situace by skutečně dle názoru žalobce na odkazovaný rozsudek NSS bylo na žalovaném, resp. povinném subjektu, aby se na původce utajované informace obrátil s žádostí, zda je utajovaná informace stále utajovaná a zda ji lze zpřístupnit žadateli o informace. Nicméně v bezpečnostním řízení dle zákona č. 412/2005 Sb. takový postup dle soudu není na místě, neboť žalovaný není žádným způsobem oprávněn účastníky řízení s utajovanými informacemi seznamovat či jim sdělovat jejich obsah, jak bylo uvedeno již dříve v tomto rozsudku. Skutečnost, že všichni původci utajovaných informací žalovanému před vypracováním vyjádření k podané žalobě potvrdili důvodnost stanovených stupňů utajení, je tak rovněž nerozhodná.
- [80] K námitce, že v napadeném rozhodnutí nebylo charakterizováno bezpečnostní riziko, které má žalobce představovat, žalovaný uvedl, že v daném případě bylo vedeno řízení ve věci žádosti žalobce o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, v rámci kterého se zjišťuje mimo jiné výskyt tzv. negativních okolností (srov. ustanovení § 84 zákona č. 412/2005 Sb.) v rámci posuzování spolehlivosti, která je jednou z podmínek pro vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti dle ustanovení § 81 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. V daném případě tak nebyl zjišťován výskyt tzv. bezpečnostních rizik ve smyslu ustanovení § 14 předmětného zákona v rámci posuzování bezpečnostní spolehlivosti, která je jednou z podmínek pro vydání osvědčení fyzické osoby dle ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. Žalovaný tak nebyl povinen v napadeném rozhodnutí identifikovat a charakterizovat bezpečnostní riziko, které by měl žalobce představovat.

- [81] K poukazu žalobce na to, že společnost INFLATECH vyrábí a dodává vojenské strategické výrobky (klamné cíle) pro NATO, Ukrajinu, US Air Force, US Army Europe, armády Švédska, Velké Británie, Nizozemí, Austrálie či Itálie, soud uvádí, že tuto nepochybně významnou podporu koaličních partnerů ani žalovaný, ani soud nijak nezpochybňuje. Napadené rozhodnutí totiž nebylo založeno na negativních okolnostech vztahujících se k činnosti této společnosti, ale na negativních okolnostech zjištěných přímo k osobě žalobce.
- [82] Soud tak nedospěl k závěru, že by závěr o naplnění negativní okolnosti dle ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb. vycházel z nedostatečných skutkových zjištění, resp. že by tato ve svém souhrnu netvořila přesvědčivý podklad pro závěry vyslovené správními orgány, jak namítal žalobce. Skutkový stav věci tak byl dle soudu zjištěn v rozsahu nezbytném pro vydání napadeného rozhodnutí.
- [83] Soud proto ani námitky uvedené ve druhém žalobním bodu neshledal důvodnými.
- [84] Ve třetím žalobním bodu žalobce namítal nepřezkoumatelnost a nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí.
- [85] Zdejší soud v této souvislosti podotýká, že rozhodnutí žalovaného nelze jen proto, že v něm nejsou uvedeny utajované důvody, pro které byla na straně žalobce shledána negativní okolnost, v důsledku níž nelze žalobce považovat za spolehlivého pro výkon citlivé činnosti, nelze považovat za nepřezkoumatelné. Jak bylo již několikrát uvedeno v tomto rozsudku, tak žalovaný postupoval v souladu s ustanovením § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací. K tomu lze znovu odkázat na nález Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 377/04, ve kterém tento soud vyslovil, že „není jisté možné, aby byl Úřad pod záminkou absolutního zachování procesních práv účastníka nucen uvádět ve svých rozhodnutích skutečnosti, které by mohly ohrozit zájem státu, efektivitu práce zpravodajských služeb či policejních složek, anebo bezpečnost jejich agentů či třetích osob“. Je totiž třeba vzít v potaz legitimní veřejný zájem na ochraně utajovaných informací a neuvádět do rozhodnutí takové důvody, jejichž zveřejnění by tento zájem ohrožovalo. V tomto smyslu tedy rozhodnutí, v němž nejsou v souladu s ustanovením § 122 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. uvedeny důvody, jelikož se jedná o utajované informace, jen proto za nepřezkoumatelné považovat nelze, neboť zákon zde výjimečně umožňuje v rozhodnutí tyto důvody neuvádět.
- [86] Soud se rovněž neztotožnil s námitkou, že žalobou napadené rozhodnutí neobsahuje dostatečné vysvětlení znaků negativní okolnosti vymezené v ustanovení § 84 odst. 3 písm. c) zákona č. 412/2005 Sb. Žalovaný dle soudu zjištěné závadové jednání a chování žalobce podřadil pod správnou skutkovou podstatu negativní okolnosti spočívající v ovlivnitelnosti (vydíratenosti) žalobce. Rovněž pak žalovaný nepochybil v tom smyslu, že by zjištění negativní okolnosti pominul posoudit postupem podle ustanovení § 84 odst. 5 předmětného zákona, když z žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný hodnotil dlouhodobost, opakovanost i charakter zjištěného chování žalobce ve vztahu k výkonu citlivé činnosti. Je sice pravdou, že činnost jednatele společnosti je regulována vnitřními předpisy, rozhodnutími valného hromady či zákony, nicméně tato skutečnost sama o sobě neznamená, že žalobce nemůže být při výkonu citlivé činnosti ovlivnitelný (vydíratený), a to tím spíše, že tato ovlivnitelnost (vydíratenost) má svůj původ v jeho osobním životě, tedy v jednoznačně citlivé oblasti.
- [87] Soud zároveň považuje za vhodné uvést, že v případě předložených utajovaných informací se nejedná o dohady, fámy, dílčí informace apod., jak namítal žalobce, ale o zcela konkrétní, přesvědčivé, věrohodné a ucelené informace o jeho osobním životě. Nejen dle žalovaného,

ale i dle soudu jsou zjištěné informace obsažené ve zprávě zpravodajské služby takového charakteru, že by mohly způsobit žalovaným tvrzený následek, spočívající v možnosti zneužití výkonu citlivé činnosti.

[88] Ani třetí žalobní bod tak soud neshledal důvodným.

[89] Co se týče argumentace uvedené ve shrnutí žaloby (srov. body 52. až 58. žaloby) soud uvádí, že se všemi relevantními žalobními námitkami a specifiky bezpečnostního řízení již v tomto rozsudku zabýval. Nezbyvá než dodat, že v postupu žalovaného neshledal žádné nedostatky, pro které by bylo nutné jeho rozhodnutí zrušit.

[90] K odkazu žalobce na rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2020, č.j. 2 Azs 259/2018-28, soud uvádí, že NSS zde vyslovil mimo jiné následující závěry: „*Smyslem a účelem soudní kontroly rozhodování na základě utajovaných informací je především zajistit, aby k tomu byly používány pouze informace skutečné a věrohodné a ne vyfabulované a aby tyto informace poskytovaly dostatečně přesný a spolehlivý skutkový základ pro právní posouzení věci. Nelze připustit, aby pod rouškou údajných utajovaných informací, o jejichž relevanci si nelze učinit úsudek, bylo svévolně a bez spolehlivých skutkových důvodů nakládáno s osudy lidí.*“ V daném případě správní orgány posuzovaly zejména aspekty osobního života žalobce, o nichž utajované informace poskytnuté příslušnou zpravodajskou službou poskytují velmi přesný a výmluvný obraz. O důvodném přesvědčení žalovaného, že by žalobce mohl být na základě svého chování a jednání v osobním životě vydíratelný, tedy dikcí zákona č. 412/2005 Sb. ovlivnitelný, nemá soud nejmenší pochybnosti. Ze všech závěrů vyslovených v tomto rozsudku tak vyplývá, že rozhodnutím žalovaného nebylo porušeno právo žalobce na spravedlivý proces.

[91] Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.

[92] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. dubna 2024

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu